

ستاد دانشجویان شاهد و ایثارگر
دانشگاه علوم پزشکی تهران

راهنمای نگارش پروپوزال پژوهشی

دکتر نورالدین نخستین انصاری
استاد گروه فیزیوتراپی
دانشکده توانبخشی
و مرکز تحقیقات آسیب دیدگان جنگ
دانشگاه علوم پزشکی تهران

تحقیق غیر تجربی

Longitudinal
Survey
Archival
Correlation
Cross-sectional
Research
Naturalistic
Internal validity
Observation
Non-experimental

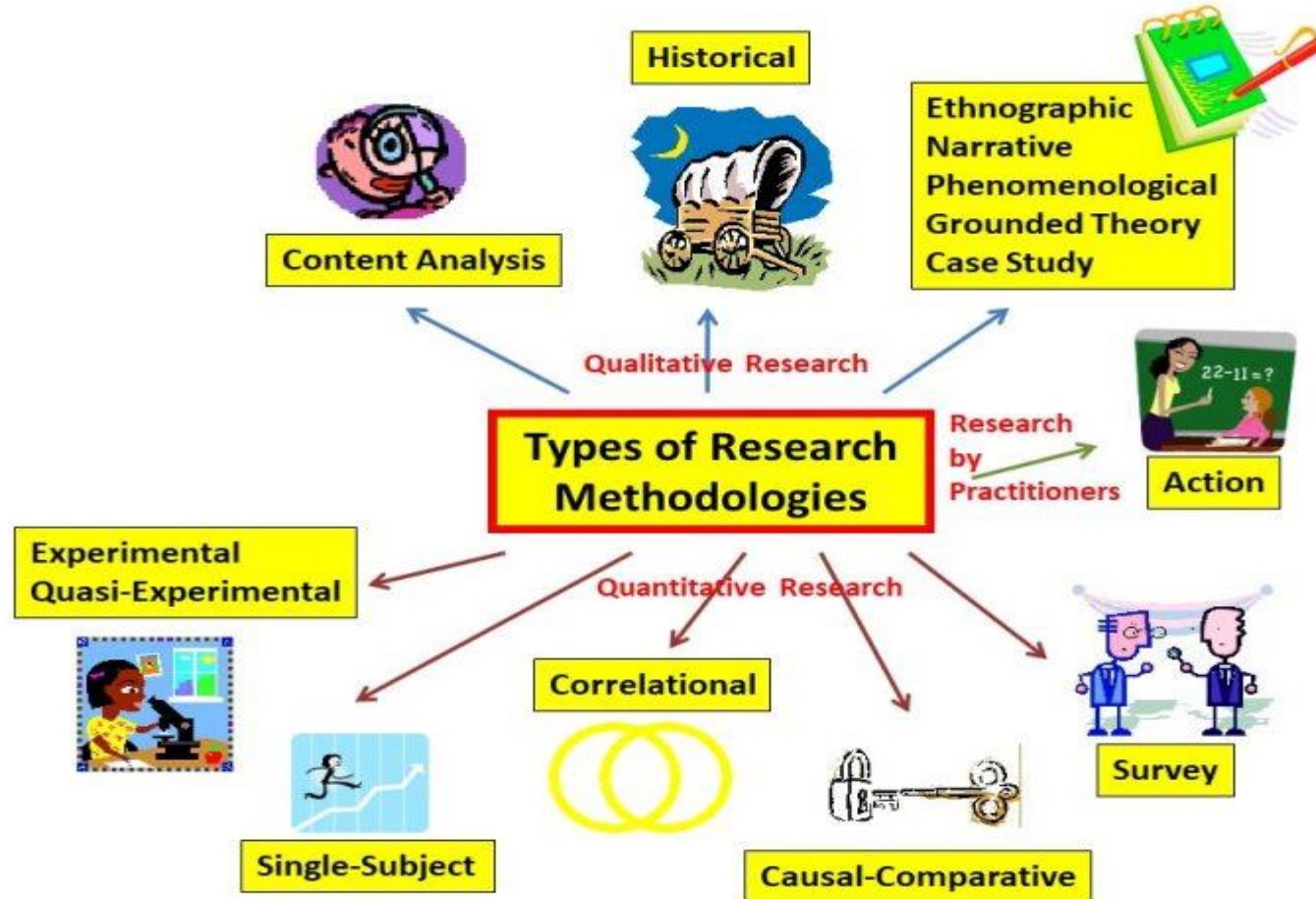
Nonexperimental Research

✓ ماتریکس انواع تحقیق

		زمانبندی جمع آوری داده ها	
		گذشته نگر	آینده نگر
هدف تحقیق	توصیفی	غیر تجربی	غیر تجربی
	آنالیز روابط	غیر تجربی	غیر تجربی
	آنالیز تفاوت ها	غیر تجربی	غیر تجربی تجربی
		مانیپولاسیون (تجربی یا غیر تجربی)	

انواع تحقیقات

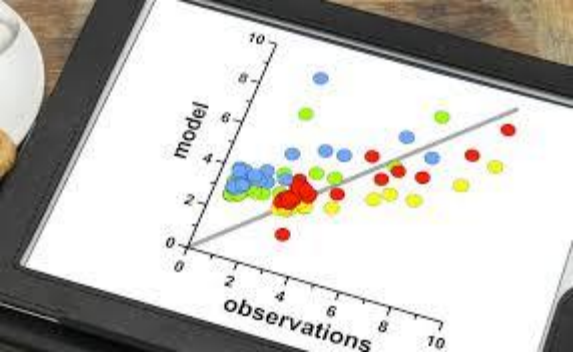
آنالیز روابط ANALYSIS OF RELATIONSHIPS

هدف اولیه، آنالیز روابط بین متغیرها است

تحقیق همبستگی

Correlational research

آنالیز روابط

یک گروه از بیماران در چندین متغیر تست می شوند و روابط ریاضی بین متغیرها بررسی می شود

در تحقیقات همبستگی، از تکنیک های دیگر علاوه بر روش های آماری استفاده می شود

دلایل بررسی روابط

✓ روشن شدن حیطه های مفید برای انجام تحقیقات تجربی در آینده

✓ پیشبینی یک متغیر بر پایه نمرات متغیر دیگر

✓ تعیین پایایی ابزارهای اندازه گیری

✓ تعیین اعتبار یک معیار

روشن شدن حیطه های مفید برای انجام تحقیقات تجربی در آینده

تحقیق اکتشافی

Heuristic research

هدف، کشف یا آشکار کردن روابط است

که ممکن است به روشن شدن بیشتر موضوع منجر شود

ارزش آن نه لزوما در نتایج سریع آن، بلکه در تعیین جهت حرکت پژوهشگر است

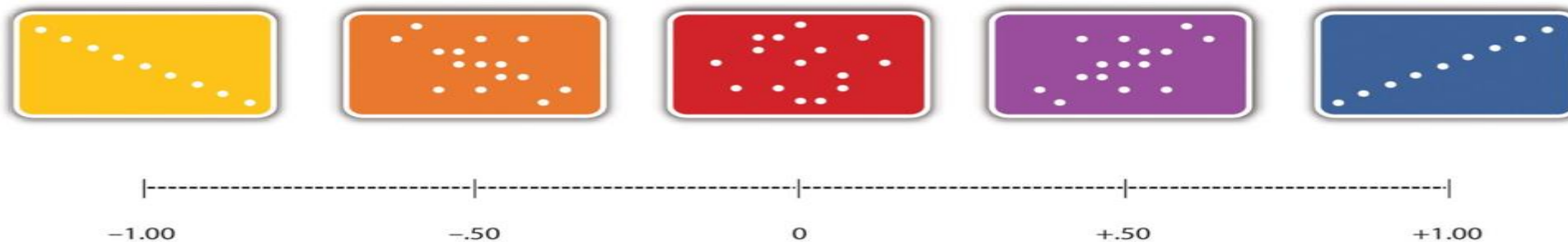

پیشبینی یک متغیر بر پایه نمرات متغیر دیگر

ارتباط مشخص بین ویژگی‌های معین در پذیرش و ترخیص در گروهی از بیماران که دوره درمان خود را کامل کرده‌اند

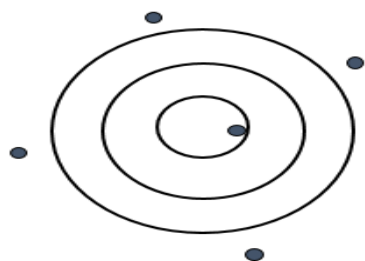

پیشبینی وضعیت ترخیص بیمارانی که در آینده مراجعه می‌کنند

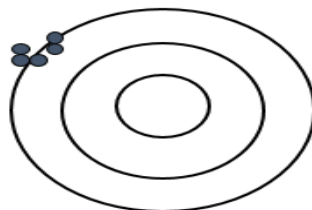

تعیین پایایی ابزارهای اندازه گیری پایایی (RELIABILITY)

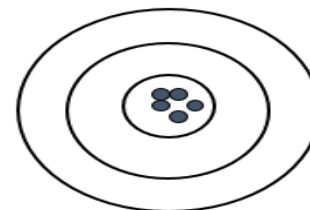
میزان تکرارپذیری اندازه گیری ها است

Low reliability

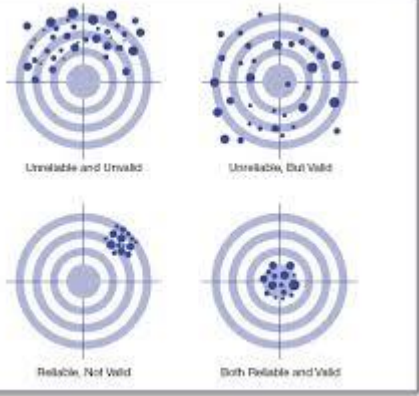
High reliability
Low validity

High reliability
High validity

✓ در کلینیک، طراحی درمان و مداخلات بر اساس اندازه گیری ها و مشاهدات تکرار پذیر است

✓ تعیین آماری پایایی اندازه گیری ها شاخصی از میزان اعتماد به معیارها است

تعیین اعتبار یک معیار

اعتبار (Validity)

مناسب بودن، معنی دار بودن، و مفید بودن استنباطات خاص
از نمرات تست است

مقایسه نمرات بر اساس یک تست جدید با نمرات یک تست کاملاً
تثبیت شده و استاندارد

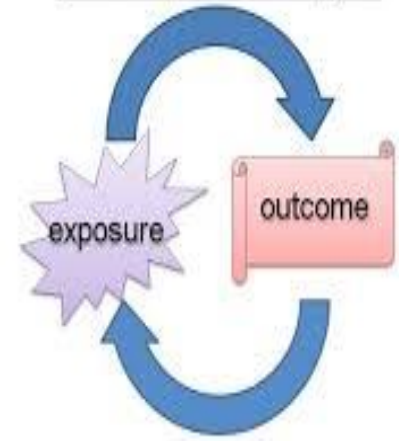

تعیین میزان توافق تست ها

آنالیز گذشته نگر روابط

		زمانبندی جمع آوری داده ها	
		گذشته نگر	آینده نگر
هدف تحقیق	توصیفی	غیر تجربی	غیر تجربی
	آنالیز روابط	غیر تجربی	غیر تجربی
	آنالیز تفاوت ها	غیر تجربی	غیر تجربی تجربی
		مانیپولاسیون (تجربی یا غیر تجربی)	

Prospective Study

Retrospective Study

TIME

آنالیز گذشته نگر روابط

از طریق بررسی پرونده های پزشکی یا آنالیز ثانویه داده های جمع آوری شده برای مقاصد دیگر

آنالیز گذشته نگر روابط

✓ بررسی پرونده ۱۸۲۶ نفر معاینه شده در ۱۹۸۳ تا ۱۹۸۵

✓ شانس وابستگی عملکردی در انجام کارهای عملکردی در میان افرادی با یک بیماری خاص نسبت به شانس وابستگی در آن کار در میان کل افراد

نتایج:

✓ در مقایسه با کل افراد، افراد مبتلا به سکته مغزی $2/82$ برابر بیشتر احتمال وابستگی در بالا رفتن از پله وجود داشت

در مبتلایان به آرتروز زانو $1/98$ برابر احتمال وابستگی در این کار

آنالیز آینده نگر روابط

✓ آنالیز آینده نگر روابط

✓ کنترل همزمان بر انتخاب افراد و اجرای ابزارهای اندازه گیری

✓ تثبیت اعتبار یک تست جدید

آنالیز آینده نگر روابط

✓ بررسی رابطه نیروی عضله و ویژگی های راه رفتن در افراد دچار قطع اندام از زیر زانو به دنبال یک بیماری عروقی ($n=22$)

نتایج

- ✓ رابطه بین قدرت عضلات بازکننده ران در سمت اندام قطع شده با سرعت راه رفتن
- ✓ رابطه بین قدرت عضلات دورکننده ران در سمت اندام سالم با تعداد قدم ها در دقیقه
- ✓ رابطه بین قدرت عضلات بازکننده زانو در هر دو سمت با طول گام

تقویت این گروه عضلات برای بهبود توانایی راه رفتن
استنباط علت و معلولی می توان داشت؟ خیر

آنالیز آینده نگر روابط

✓ ارزش معاینه فیزیکی در مقایسه با آرتروگرافی در آشکار کردن پارگی لیگامان های طرفی مچ پا

✓ بررسی ۱۶۰ بیمار مراجعه کننده به بخش اورژانس با سابقه ضایعه حاد قسمت طرفی مچ پا
✓ ارزیابی نتایج معاینه فیزیکی با آرتروگرافی

نتیجه گیری

نتایج معاینه فیزیکی مانند آرتروگرافی است با ناراحتی کم بیمار

Normative research

تحقیق نرماتیو

تعیین مقادیر طبیعی برای متغیر مورد بررسی

❖ اندازه گیری نیروی عضلات اندام فوقانی و تحتانی با دینامومتر دستی

❖ ۱۵۶ فرد سالم، ۵۰ تا ۷۹ سال

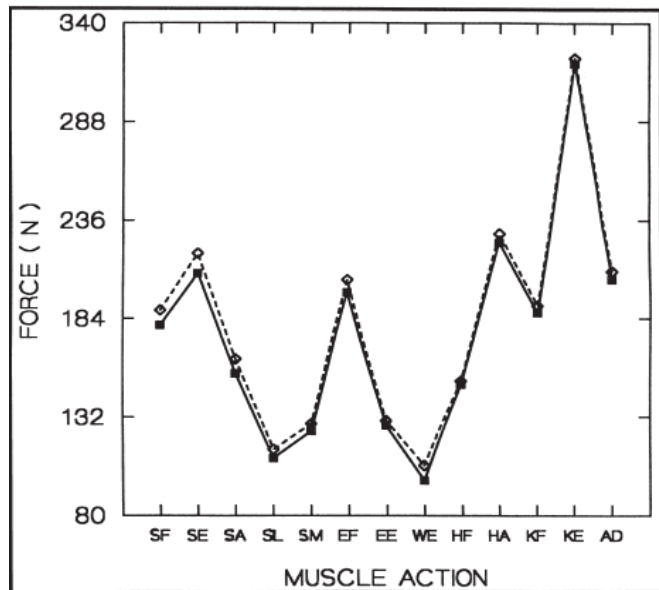
❖ ۳ گروه سنی

❖ حداقل ۲۵ مرد و ۲۵ زن در گروه سنی

نوع تحقیق؟

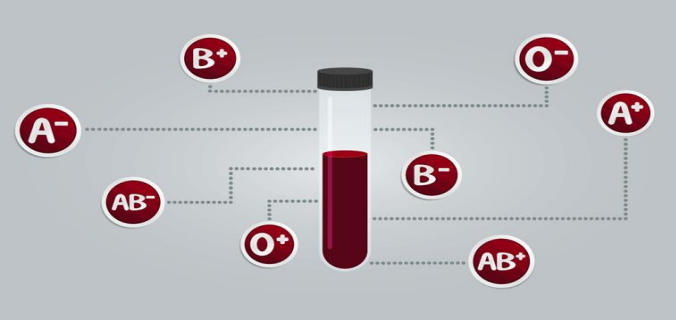

آیا مقادیر نیروی عضلات (n=13) فرق دارند؟
آیا مقادیر نیروی عضلات سمت غالب و مغلوب فرق دارند؟

- ✓ تفاوت معنی دار نیرو بین عضلات دو سمت
- ✓ تفاوت معنی دار نیرو بین گروه های عضلانی
- ✓ تعامل معنی دار بین سمت و عمل عضله
- ✓ رابطه بین سن، جنس، وزن، قد با نیروی عضلات در دو سمت

نوع تحقیق؟

نمونه تحقیقات آنالیز روابط

- ✓ بررسی ارتباط چاقی و سطح ویتامین D با بیماری آسم کودکان (مروری) ← وجود ارتباط
- ✓ بررسی ارتباط چاقی با بیماری آرتریت رماتوئید (روش کیس-کنترل) ← وجود ارتباط
- ✓ بررسی ارتباط سطح ویتامین D با بزرگ شدن لوزه در کودکان (مقطعی آینده نگر) ← عدم ارتباط
- ✓ ارتباط نوع گروه های خونی و ابتلا به هیپاتیت (تحلیلی-مقایسه ای) ← وجود ارتباط

آنالیز تفاوت ها

ANALYSIS OF DIFFERENCES

هدف

آنالیز تفاوت ها برای تعیین تفاوت بین گروه ها و درمان ها، تجربی و غیرتجربی

		زمانبندی جمع آوری داده ها	
		گذشته نگر	آینده نگر
هدف تحقیق	توصیفی آنالیز روابط آنالیز تفاوت ها	غیر تجربی	غیر تجربی
		غیر تجربی	غیر تجربی
		غیر تجربی	غیر تجربی
		مانیپولاسیون (تجربی یا غیر تجربی)	

آنالیز غیر تجربی تفاوت بین گروه ها یا درمان ها

ex post facto (after the fact)

تحقیق سببی-مقایسه ای

Causal-comparative research

✓ متغیر مستقل دستکاری نشده، اما فرض می شود که علت تفاوت ها در متغیر وابسته است

✓ تقسیم افراد به گروه ها تحت کنترل پژوهشگر نیست و بر اساس ویژگی های موجود افراد تحقیق تعیین شده است (سن، جنس، وجود بیماری)

ex post facto

✓ به این معنی نیست که سوالات بعد از جمع آوری داده ها ایجاد شده اند

✓ جمع آوری داده ها در این طرح ها می تواند گذشته نگر یا آینده نگر باشد

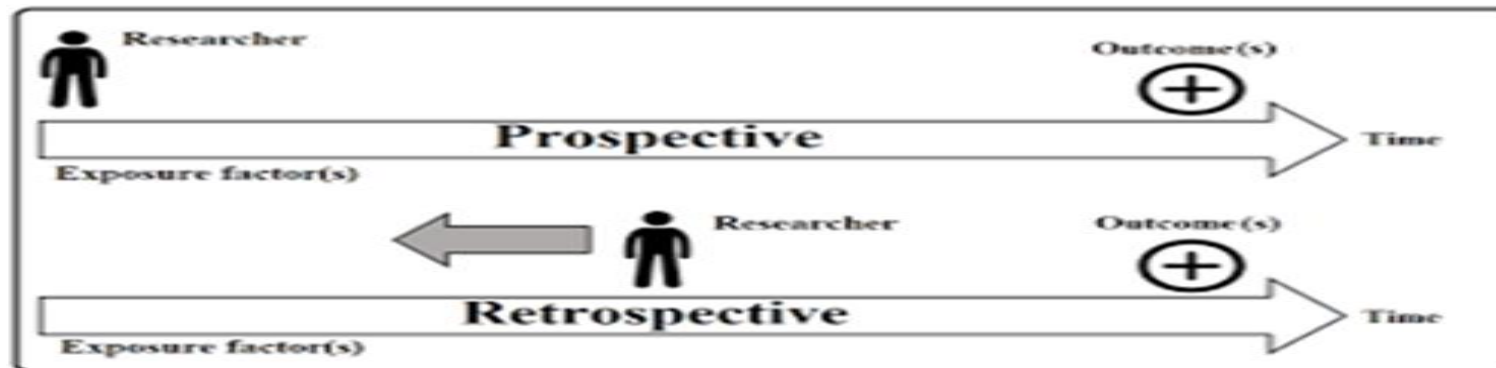

آنالیز گذشته نگر تفاوت ها

RETROSPECTIVE ANALYSIS OF DIFFERENCES

✓ پرونده های پزشکی منبع اطلاعات در باره بیماران و پیامدها است

✓ بررسی رابطه بین درمان یا ویژگی معین یا پیامد بصورت گذشته نگر

طرح های EX POST FACTO گذشته نگر نمونه 1

- ✓ تحقیق گذشته نگر توانبخشی پس از جراحی زانو
- ✓ مرور پرونده های پزشکی بیش از ۵۰۰۰ نفر در یک سال
- ✓ چهار گروه از بیماران درمان های زیر را دریافت کرده بودند:

۱- بدون ورزش

۲- ورزش در خانه

۳- ورزش ایزوتونیک

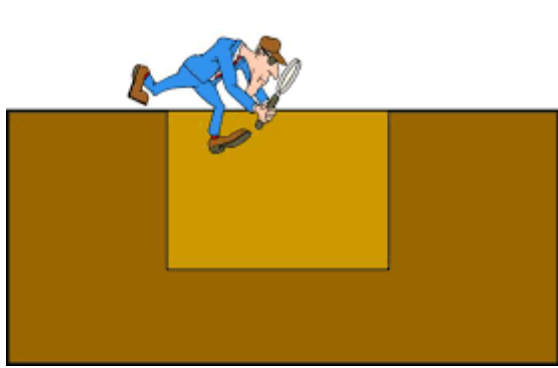
۴- ورزش ایزوکینتیک

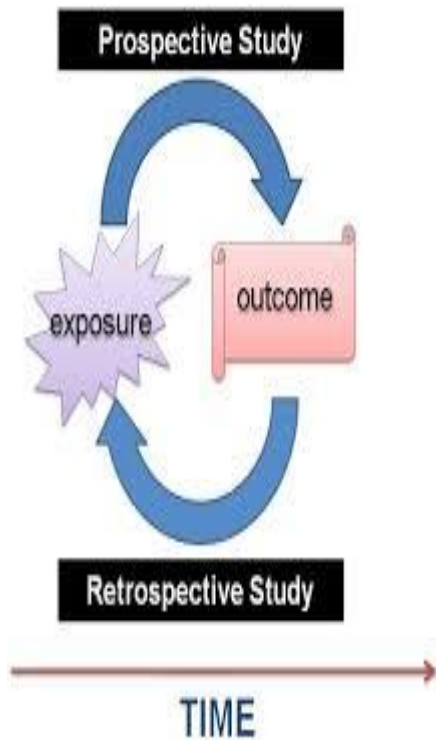
این تحقیق گذشته نگر با گروهی بزرگ از بیماران با هدف تعیین پیامد های کلی درمان را **تحقیق پیامد** گویند

Outcomes research

یک عدم مزیت طرح های گذشته نگر:

- تقسیم غیرتصادفی افراد در گروه ها

- غیرممکن بودن تعیین دلیل قرار دادن یک بیمار در یک گروه درمانی خاص

نمونه ۲ طرح گذشته نگر ex post facto

اثر تغییر در سیاست استفاده از محدود کننده های فیزیکی برای سالمندان بستری بر تعداد افتادن ها و شدت ضایعات ناشی از افتادن

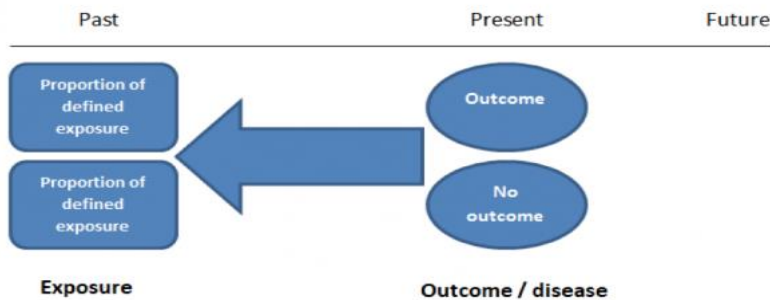
✓ بررسی حوادث در یک مرکز مراقبت سالمندان قبل و بعد از یک سیاست بدون محدودیت در گروه هایی متوالی از افراد

تعداد افتادن ها یکسان بود اما کاهش شدت ضایعات تحت سیاست بدون محدودیت

نمونه ۳ طرح گذشته نگر EX POST FACTO

طرح های گذشته نگر ex post facto
از طرح های کیس-کنترل پیروی می کنند

- ✓ گروهی از بیماران با «اثر» مشخص شناسایی می شوند
- ✓ سپس یک گروه «بدون اثر» شناسایی می شوند
- ✓ «علل فرضی» برای اثرات بررسی می شوند
- ✓ نسبت بیماران با آن علل در دو گروه مقایسه می شوند

علل (اکسپوژر) → اثر (پیامد) کیس-کنترل

✓ فیزیوتراپی تنفسی و ضایعه مغزی در نوزادان بسیار نارس

مقایسه نوزادان بسیار کم وزن دچار ضایعه مغزی (کیس ها)
با نوزادان همسان بدون ضایعه مغزی (کنترل)

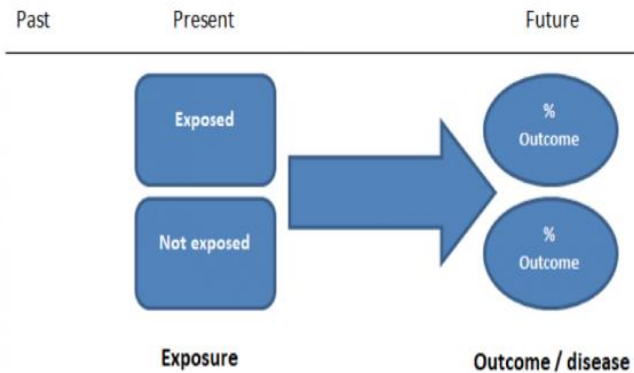
برگشت به عقب برای مستند کردن تعداد جلسات فیزیوتراپی تنفسی هر کودک در طی ماه اول زندگی

بالا بودن ۲-۳ برابری فیزیوتراپی تنفسی در نوزادان کیس با ضایعه مغزی

اهمیت تعریف ضوابط برای گروه های کیس و کنترل

نمونه دیگری از گروه بندی افراد در طرح های گذشته نگر **ex post facto**
پیروی از طرح کوهورت
Cohort design

✓ متضاد طرح کیس-کنترل

✓ پیگیری گروهی از افراد در طی زمان

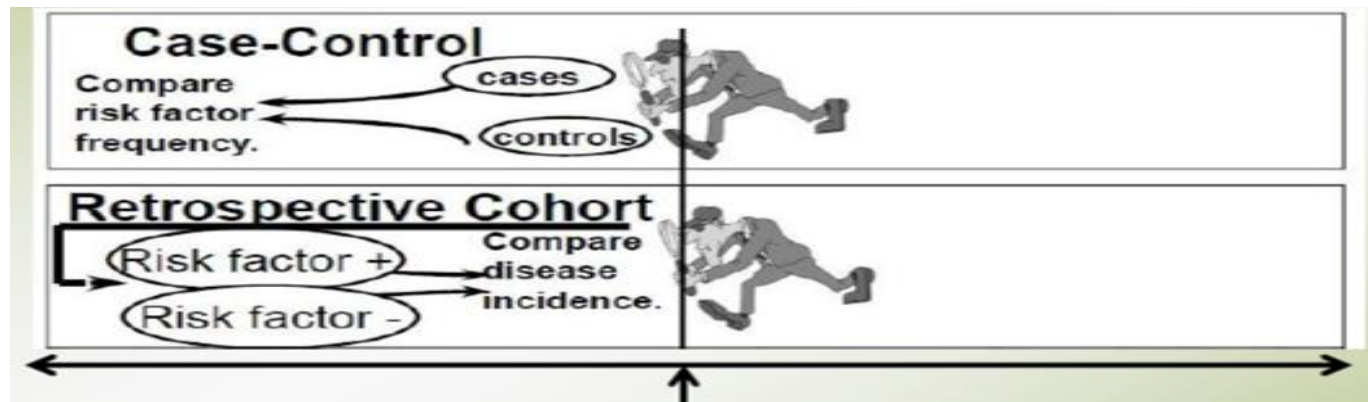
✓ شروع با «علل فرضی» و جستجو برای «اثرات»

طرح
کوهورت

اثر (پیامد) → علل (اکسپوزر)

در یک طرح کوهورت گذشته نگر همه داده ها هم اینک جمع آوری شده اند

- ✓ محقق داده های مناسب را استخراج می کند
- ✓ بیماران را بر اساس متغیر یا متغیرهای مورد نظر گروه بندی می کند
- ✓ برای تفاوت در مجموعه ای از متغیرهای پیشینی کننده جستجو می کند

بررسی پذیرش مجدد بیماران در یک مرکز توانبخشی کودکان بستری

✓ مرور گذشته نگر پرونده های کودکانی که به اکسیژن و ونتیلاتور نیاز داشتند
✓ سپس گروه بندی آنها بر طبق پذیرش مجدد بعدی آنها

✓ کودکانی که مجددا پذیرش شدند در مقایسه با کودکان بدون پذیرش مجدد،
نیاز به ونتیلاتور بیشتر، مراقبت پرستاری، و ترانسفرهای حاد مراقبتی داشتند

رویکردهای سنتز کردن نتایج تحقیقات

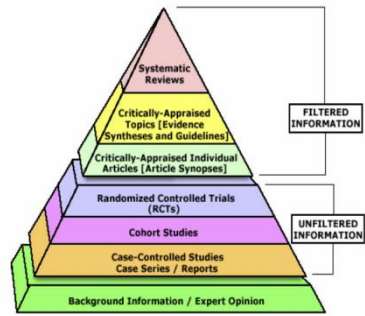
▪ مقاله مروری (Narrative reviews)

▪ مرور سیستماتیک

▪ متاآنالیز

متاآنالیز

تکنیک پژوهشی تخصصی، آنالیز گذشته نگر تفاوت بین گروه ها

متاآنالیز

یک راه کمی برای سنتز کردن نتایج تحقیقات مختلف در باره یک موضوع معین

منطق متاآنالیز

اندازه تفاوت بین گروه های درمان (اندازه اثر) بطور ریاضی استاندارد می شوند بطوری که می تواند بین تحقیقات با متغیرهای وابسته مختلف اما مرتبط مقایسه شود

نمونه مقاله مروری NARRATIVE

Search results

Save

Email

Send to

Display options

Review > Degener Neurol Neuromuscul Dis. 2020 Mar 26;10:15-28. doi: 10.2147/DNND.S198659.
eCollection 2020.

Dysphagia In Multiple Sclerosis Patients: Diagnostic And Evaluation Strategies

Noureddin Nakhostin Ansari ^{1 2 3}, Maryam Tarameshlu ⁴, Leila Ghelichi ⁴

Affiliations + expand

PMID: 32273788 PMCID: PMC7114936 DOI: 10.2147/DNND.S198659

Free PMC article

Abstract

Dysphagia after multiple sclerosis (MS) is a common disabling symptom which can lead to serious complications. Regular screening and assessment of dysphagia in patients with MS are important. Using valid and reliable instruments to measure dysphagia in MS patients is a crucial component in clinical practice and of research quality. There are various strategies to diagnose and assess the dysphagia in patients with MS. Screening strategies are for early diagnosis of the dysphagia. Clinical, non-instrumental strategies are used to verify the presence and to determine the severity and cause of dysphagia. Instrumental strategies are complementary to clinical examination to provide objective data on the various aspects of swallowing dysfunctions. This review revealed a few validated tools for dysphagia assessment in MS. The Dysphagia in Multiple Sclerosis Questionnaire (DYMUS) and the

FULL TEXT LINKS

FREE full-text article
Dovepress

PMC
FREE Full text

ACTIONS

“ Cite

☆ Favorites

SHARE

PAGE NAVIGATION

< Title & authors

Abstract

Conflict of interest
statement

نمونه مقاله مروری NARRATIVE

   [Advanced](#) [User Guide](#)

Search results

Save

Email

Send to

Display options

[> Curr Infect Dis Rep. 2014 Mar;16\(3\):398. doi: 10.1007/s11908-014-0398-9.](#)

Therapeutic ultrasound as a treatment modality for chronic rhinosinusitis

Jim Bartley ¹, Nouredin Nakhostin Ansari, Soofia Naghdi

Affiliations [+ expand](#)

PMID: 24570383 DOI: 10.1007/s11908-014-0398-9

Abstract

Chronic rhinosinusitis (CRS) is a chronic infective, inflammatory upper respiratory disease. While the current medical treatment of CRS focuses on the systemic and topical use of steroids and/or antibiotics, many bacteria residing on mucosal surfaces of patients with CRS exist in a biofilm state, making them resistant to most systemic antibiotics. Alternative therapeutic strategies that include blocking bacterial molecular communication, inhibiting biofilm matrix production and breaking down bacterial biofilms are all being explored. Physical therapies such as therapeutic ultrasound (US) have been advocated and utilized as a treatment modality for CRS for many years. US may have

FULL TEXT LINKS

ACTIONS

 Cite

 Favorites

SHARE

PAGE NAVIGATION

[< Title & authors](#)

[Abstract](#)

نمونه مقاله SYSTEMATIC REVIEW

PubMed.gov   [User Guide](#)
Advanced

Search results

Meta-Analysis > Cochrane Database Syst Rev. 2020 Jul 5;7(7):CD009169.
doi: 10.1002/14651858.CD009169.pub3.

Therapeutic ultrasound for chronic low back pain

Safoora Ebadi ^{1 2}, Nicholas Henschke ³, Bijan Forogh ^{1 2}, Nouredin Nakhostin Ansari ⁴,
Maurits W van Tulder ⁵, Arash Babaei-Ghazani ^{1 2}, Ehsan Fallah ⁶

Affiliations [+ expand](#)
PMID: 32623724 PMCID: PMC7390505 DOI: 10.1002/14651858.CD009169.pub3
[Free PMC article](#)

Abstract

Background: This is an update of a Cochrane Review published in 2014. Chronic non-specific low back pain (LBP) has become one of the main causes of disability in the adult population around the world. Although therapeutic ultrasound is not recommended in recent clinical guidelines, it is frequently used by physiotherapists in the treatment of chronic LBP.

Objectives: The objective of this review was to determine the effectiveness of therapeutic ultrasound

FULL TEXT LINKS
 [Cochrane Library](#)
 [PMC Full text](#)

ACTIONS

SHARE

PAGE NAVIGATION
[< Title & authors](#)

نمونه مقاله SYSTEMATIC REVIEW با متاآنالیز

Search results

Save

Email

Send to

Display options

Meta-Analysis > NeuroRehabilitation. 2019;44(3):389-412. doi: 10.3233/NRE-182671.

The effects of cycling with and without functional electrical stimulation on lower limb dysfunction in patients post-stroke: A systematic review with meta-analysis

Ardalan Shariat¹, Mahboubeh Ghayour Najafabadi², Nouredin Nakhostin Ansari^{1 3}, Joshua A Cleland⁴, Maria A Fiatarone Singh^{5 6}, Amir-Hossein Memari¹, Roshanak Honarpishe³, Azadeh Hakakzadeh¹, Maryam Selk Ghaffari¹, Soofia Naghdi^{1 3}

Affiliations + expand

PMID: 31227660 DOI: 10.3233/NRE-182671

Abstract

Background: One of the leading causes of disability in the world with enormous economic burden is stroke.

Objective: To quantify the effectiveness of different protocols of cycling with/without functional electrical stimulation on functional mobility after stroke.

FULL TEXT LINKS

ACTIONS

“ Cite

☆ Favorites

SHARE

PAGE NAVIGATION

< Title & authors

Abstract

Similar articles

متآنالیز 81 تحقیق

یک رابطه معکوس بین فعالیت فیزیکی و خطر دیابت نوع 2 نشان داد

آنالیز آینده نگر تفاوت ها

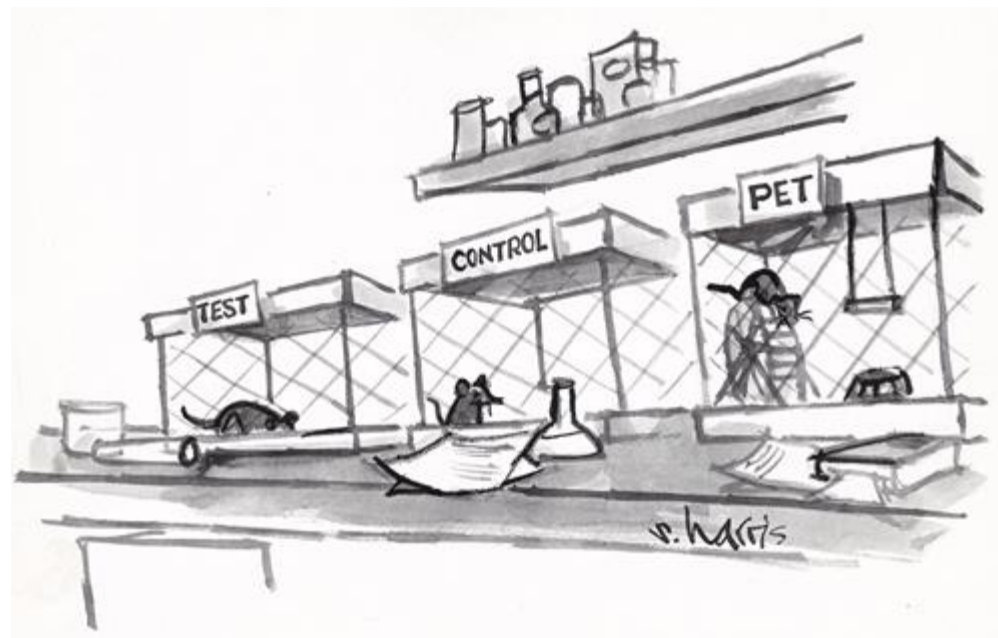
PROSPECTIVE ANALYSIS OF DIFFERENCES

- ✓ سلول نهایی ماتریکس شش سلولی انواع تحقیق
- ✓ تنها سلول مشترک طرح های تجربی و غیر تجربی

		زمانبندی جمع آوری داده ها	
		گذشته نگر	آینده نگر
هدف تحقیق	توصیفی	غیر تجربی	غیر تجربی
	آنالیز روابط	غیر تجربی	غیر تجربی
	آنالیز تفاوت ها	غیر تجربی	غیر تجربی تجربی
		مانیپولاسیون (تجربی یا غیر تجربی)	

طبق تعریف،
طرح های تجربی باید آینده نگر،
و هدف آنها تعیین اثرات مداخلات بر یک متغیر وابسته باشند
بوسیله آنالیز تفاوت بین گروهی یا تفاوت ها در یک گروه

نمونه طرح غیر تجربی

✓ آنالیز تفاوت ها در یک طرح غیر تجربی

مقایسه تحرک دینامیک سریع با بی حرکتی بعد از ترمیم تاندون خم کننده دست

✓ انتخاب گذشته نگر افراد با مرور پرونده های پزشکی

✓ جمع آوری داده ها ۴/۵ ماه پس از جراحی

✓ آنالیز آینده نگر داده ها و استاندارد کردن معیارهای مورد استفاده در تحقیق

اگر تحقیق کاملاً آینده نگر
تقسیم تصادفی افراد به گروه‌ها، درمان، و سپس اندازه‌گیری

نوع تحقیق: تجربی

طرح کیس-کنترل مقطعی

مقایسات آینده نگر افراد با یا بدون بیماری مشخص

✓ مشابه طرح کیس-کنترل کلاسیک (شناسایی کیس ها، جستجو برای کنترل ها، همسان از لحاظ ویژگی های مهم مثل سن)

✓ متفاوت با طرح کیس-کنترل کلاسیک: عدم سرچ رو به عقب برای علل احتمالی

✓ جمع آوری آینده نگر داده ها بصورت مقطعی برای تعیین تفاوت دو گروه در متغیرهای دیگر

تحقیق برای مقایسه قدرت عضلات اندام تحتانی
بین کودکان مبتلا به فلج مغزی و همتایان سالم
همسان شده از لحاظ سن

نوع تحقیق:
کیس-کنترل مقطعی

بررسی پیامدهای بیمار محور پس از جراحی کمر

- ✓ جمع آوری داده ها قبل از جراحی (علائم و نشانه ها، تشخیص، رویکردهای جراحی)
- ✓ جمع آوری داده ها یک سال پس از جراحی (عملکرد، کیفیت زندگی، رضایت کلی از درمان)
- ✓ آنالیز تفاوت بین گروه های بهتر شده و بدتر شده

نوع طرح؟
کوهورت آینده نگر

